

Camí ramader

Mura

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Travessa el terme

Coordenades:

Latitud: 41.65373
Longitud: 1.97625
UTM Est (X): 414757
UTM Nord (Y): 4611838

Classificació

Número de fitxa 08139-184
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Es conserven alguns trams
Protecció Legal
Observacions protecció: Llei 3/1995, de 23 de març, de Vies Pecuàries.
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Varis propietaris
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dv., 20/04/2007 - 02:00

Descripció

El ramal principal del camí ramader passava pels límits municipals amb Matadepera, ja que el ramal principal venia de Terrassa i Rellinars carenejant, passant pels Hostalets del Daví, carena del Panissar, coll de Gipó cap a Sant Jaume de Vallhonesta. En arribar a La Barata, el camí es bifurcava de la ruta del camí

Ral i s'enfilava cap a l'alzina del Sal·larí, des d'on pujava al Coll de Boix, seguia cap a Serrallonga i fins a Rocafort. El camí seguia el camí ral de Barcelona a Manresa. Aquest camí pujava de les planes del Barcelonès cap a Rubí i Navarcles, d'aquí s'enfilava cap a Prats de Lluçanès, on es dividia en dues rutes, una seguia cap a Berga i l'altra cap a Alpens, tot i que les dues acabaven al Cadí. També hi havia altres camins que seguien els pastors de la zona, destacant el que passava entre la masia Puig de la Balma i la granja.

Observacions:

Els camins ramaders estan protegits per la llei 3/1995, de 23 de març, de Vies Pecuàries, BOE nº 71 de 25-3-1995. Segons la llei, un camí ramader és la ruta per on discorre o ha discorregut el trànsit ramader, és a dir, que encara que no hi passi un ramat, la llei encara el considera com a tal. Es poden donar altres usos compatibles o complementaris a la seva naturalesa, donant prioritat al trànsit ramader. Són camins públics que gestiona la Generalitat de Catalunya a través del DARP. La llei obliga a inventariar, per protegir-les de les obres públiques, els particulars i l'abandonament en què es troben. Són imprescriptibles, és a dir, que el que ha estat camí ramader no pot deixar de ser-ho. Hi ha l'obligació de classificar-los des de l'any 1995, i s'han de senyalitzar per garantir el seu ús públic i la seva integritat.

Història

Els camins ramaders eren camins per on els ramats feien la transhumància des dels Pirineus i altres muntanyes fins a la terra baixa o la marina, i en els que els ramats tenen drets de pas. La majoria dels camins tenen més de mil anys d'antiguitat ja que els trobem documentats al segle IX, però la seva utilització és més antiga encara que no consten als mapes i que hi ha pocs documents escrits. S'estan perdent i oblidant, a vegades per falta d'ús i a vegades perquè els mateixos particulars els fan desaparèixer intencionadament o per desconeixement. Per això s'ha de recollir la tradició oral dels pocs pastors que els van fer i que encara ens poden ajudar a marcar els llocs de pas dels camins. El manteniment dels camins en ús és important perquè són corredors ecològics essencials per a la migració i l'intercanvi genètic d'espècies i modelen el paisatge. El primer camí ramader que es va organitzar era el que al segle XII feien els ramats del Císter per tal d'enviar els ramats a passar l'estiu a les verdes pastures de l'Alt Berguedà, el Ripollès i la Cerdanya. El camí ral fou la via més important de comunicació de Barcelona amb Manresa, des de l'edat mitjana fins a principis del segle XIX, utilitzats alguns trams també com a camí ramader. El camí Ral era un camí de carena, a l'estil romà, estratègic i pràctic que enllaçava amb una antiga via romana prop de Matadepera passant per Terrassa i Sabadell. El camí es feia principalment per les carenes ja que oferien millor seguretat que les valls tancades. La decadència del camí ral va arribar amb la construcció de la carretera que uniria Manresa i Barcelona per can Maçana. L'obra es va iniciar l'any 1804 i no es va acabar fins a l'any 1835. Tot i així, el transport a bast de cotó des del port de Barcelona fins a les indústries tèxtils de Sant Vicenç de Castellet i Castellsalí encara es va continuar fent pel vell camí ral. La fi definitiva d'aquesta via de comunicació va arribar amb la construcció de la línia de ferrocarril entre Terrassa i Manresa, l'any 1859. Des de llavors va quedar reduït exclusivament a camí ramader que ara ja s'ha deixat d'utilitzar definitivament per aquest fi.

Bibliografia

MIRALLES, F.; TUTUSAUS, J. (2005). Mil anys pels camins de l'herba. Ed. Efadós. MIRALLES, F. i ROVIRA, J. (1999). Camins de transhumància al Penedès i al Garraf. Associació d'Amics dels Camins Ramaders.

